

Pomoc Slovenskej republiky pri implementácii smernice Európskej únie o IPKZ

Projekt podporovaný vládou Dánskeho kráľovstva prostredníctvom spolupráce Dánska v oblasti životného prostredia v strednej a východnej Európe (DANCEE)

Projekt zameraný na implementáciu smernice EÚ č. 96/61/ES o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania (IPKZ) bol jedným z najvýznamnejších projektov pomoci Dánskeho kráľovstva z celého radu projektov počas vyše desaťročnej existencie DANCEE, z ktorých treba spomenúť aspoň projekt aproximácie práva EÚ v rokoch 2000 - 2001 ako výrazný príspevok pri uzatvorení kapitoly životného prostredia pri rokovaní SR s úniou. Na úvod treba poznamenať, že vykonané aktivity a výstupy projektu implementácie IPKZ veľmi pozitívne hodnotil zástupca Ministerstva životného prostredia SR, ako aj hlavná inšpektorka útvaru integrovaného povoľovania a kontroly SIŽP Ing. Helena Nitschneiderová.

Projekt implementácie IPKZ sa začal v novembri 2002 a ukončil sa v decembri 2004. Implementačný tím pozostával z pracovníkov dánskych konzultačných firiem Ramboll a Planmiljoe a z domácich expertov. Tvorili ho Dr. Tom Owen, Ing. Stanislav Košína, CSc., Ing. Vladimír Galbavý, Ing. Juraj Farkaš, Ing. Vladimír Fecko a Ing. Danka Thalmeinerová, CSc.

Treba poznamenať, že projekt sa začal v období, keď ešte neexistoval zákon o IPKZ, a teda nebola ani povoľujúca inštitúcia. Zákon č. 245/2003 Z. z. o IPKZ bol schválený v júni 2003 a vstúpil do platnosti 31. júla 2003, vykonávací vyhláška MŽP SR č. 391/2003 Z. z. nadobudla účinnosť 1. októbra 2003. Počas celého obdobia do prijatia zákona plnili tí pracovníci SIŽP, ktorí neskôr vytvorili jadro IPKZ v ústredí inšpekcie a v regionálnych inšpektorátoch, úlohy

v oblasti IPKZ vlastne navyše, popri ostatných povinnostiach, čo dnes možno hodnotiť ako fakt, ktorý tiež do značnej miery ovplyvnil úspešnú implementáciu smernice na Slovensku.

Plánované výstupy projektu boli zamerané na dve oblasti:

- priamu pomoc procesu integrovaného povoľovania,
- pomoc pri zriadení BAT centra.

Priamu pomoc proces

pri vydávaní prvých integrovaných povolení pre nové prevádzky, ktoré bolo treba realizovať do termínu vstupu SR do EÚ (1. 5. 2004), čo sa aj úspešne splnilo,

- príprava sektorových príručiek (sklárky, energetika, povrchové úpravy),
- príprava, vytvorenie a update webovej stránky (časti IPKZ) na MŽP SR a SIŽP (<http://www.enviro.gov.sk/minis/ipkz> a <http://www.sizp.sk>),
- príprava a distribúcia propagačnej brožúry o IPKZ pre prevádzkovateľov existujúcich prevádzok a verejnosť.

Pomoc pri zriadení BAT centra mala dva hlavné výstupy:

- Študijnú cestu vybraných pracovníkov ústredia a regionálnych inšpektorátov SIŽP,

ktorí majú v náplni práce uplatňovanie BAT, do Dánska (9 dní). Títo pracovníci navštívili viaceré dánske povoľovacie orgány (kraje a regióny) a vybrané prevádzky, aby videli, ako sa BAT uplatňujú v praxi v Dánsku. Zároveň mali možnosť v mnohých diskusiách získať skúsenosti od dánskych odborníkov pracujúcich v oblasti IPKZ.

• pomoc pri vypracovaní vzoru formulára žiadosti a návodu na jej vyplnenie, na ktorom sa zúčastňovali niektorí pracovníci SIŽP (najmä Ing. Karol Raffaj a Ing. Marián Volovár, CSc.),

• pomoc pri optimalizácii formy a obsahu integrovaného povolenia, správnej formulácii a zostavení podmienok,

• vypracovanie povoľovacieho manuálu určeného hlavne pre pracovníkov povoľovacieho orgánu – SIŽP,

• priama pomoc pri hodnotení predložených žiadostí a posudzovaní podmienok

• Dva viacdňové semináre hlavne pre pracovníkov povoľovacieho orgánu, venované BAT - pre sklárky, veľké spaľovacie zariadenia a potravinársky priemysel - na ktorých prednášali zahraniční experti z Dánska a Maďarska a pracovníci mohli s nimi diskutovať o aktuálnych otázkach a problémoch BAT. Na seminároch sa zúčastnili aj vybraní prevádzkovatelia, ktorí priniesli svoj pohľad na zavádzanie a uplatňovanie BAT v praxi.

Hlavnými metódami práce boli:

- pracovné workshopy, na ktorých sa zúčastnili najmä pracovníci SIŽP a členovia projektového tímu, ale aj vybraní prevádzkovatelia a zástupcovia Slovenskej agentúry životného prostredia;
- práca na dvoch modelových nových prevádzkach

(skládku odpadu a chemická prevádzka), keď projektový tím spolu s inšpektormi navštívili prevádzky a aj dotknuté orgány, spolupracovali pri vyhodnotení žiadostí a formulovaní podmienok povolení;

- spolupráca na vydávaní povolení pre nové prevádzky a hodnotení ich kvality a zostavení odporúčania na ďalšie obdobie.

Spolu sa uskutočnilo 10 pracovných workshopov a seminárov v rôznych častiach Slovenska, veľký počet pracovných stretnutí, rokovaní, návštev regionálnych inšpektorátov a spoločných obhliadok modelových a skutočných nových prevádzok, s cieľom pomoci a podpory pracovníkom povolo- vacieho orgánu pri hodnotení predkladaných žiadostí a formulovaní podmienok integrovaných povolení. Časť z uskutočnených workshopov bola, naopak, určená hlavne pre prevádzkovateľov nových

IPKZ prevádzok, so zámerom pomoci a podpory zame- ranej na prípravu žiadosti o vydanie integrovaného povo-

lenia. Jedným z prínosov projektu je aj v- budovanie nového prístupu povolo- vacieho orgánu k prevádzkovateľovi a naopak - part- nerský dialóg založený na vzájomnej dôve- re a pomoci pri napĺňaní spoločného cieľa, ktorým je zabezpečenie ochrany životného prostredia ako celku.

Obsah seminárov bol vždy optimalizova- ný podľa potrieb a požiadaviek Slovenskej inšpekcie životného prostredia, s minimom všeobecného prístupu, zameraný na kon- krétné otázky a požiadavky inšpektorov. V tom bol vzorovým príkladom spolupráce projektového tímu a zástupcov povolujúcich inšpektorov - a určite aj preto sa tak vyso- ko hodnotil prínos projektu pre proces im- plementácie IPKZ na Slovensku.

Ing. Stanislav Košina, CSc.
Ing. Vladimír Galbavý

VOLKSWAGEN SLOVAKIA, a. s.

Praktické skúsenosti Volkswagen Slovakia, a. s., pri schvaľovaní prevádzok v zmysle zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia v znení zmien a doplnkov a vyhlášky MŽP SR č. 391/2003 Z. z. boli ovplyvnené uvedením si nutnosti systémových opatrení na obmedzo- vanie znečisťovania životného prostredia vznikajúceho v dôsledku prevádzky našich zariadení. V zmysle tohto zákona bola naša spoločnosť povinná požiadať o vyda- nie integrovaného povolenia pre tri nové prevádzky: Nová lakovňa, Alubeize - linka na povrchovú úpravu hliníko- vých častí karosérií, DKTL - linka na kataforézne lakova- nie a voskovanie. Tieto prevádzky boli zaradené do kate- górie priemyselných činností 2.6: Prevádzky na povr- chovú úpravu kovov a plastov s použitím elektrolytic- kých alebo chemických postupov, kde je obsah kúpeľov väčší ako 30 m³. Žiadosti o vydanie integrovaného po- volenia pre ne sme boli povinní predložiť do 31. októbra 2003.

Proces povoľovania prevádzok bol po výzve prevádz- kovateľa na podanie žiadosti takýto:

- 2. septembra 2003 nám bola doručená písomná výzva SIŽP na podanie žiadosti o integrované povolenie (v termíne do 31. októbra 2003),

- medzitým konzultácie a pred- bežné prerokovanie pripravova- nej žiadosti,

- posúdenie úplnosti žiadosti Slovenskou inšpekciou životné- ho prostredia (SIŽP),

- SIŽP určila okruh účastní- kov konania a dotknutých orgá- nov,

- SIŽP upovedomila účastní- kov konania a dotknuté orgány o začatí konania SIŽP a listom z 18. novembra 2003 oznámila našej spoločnosti začiatok pro- cesu,

- SIŽP doručila obci, dotknu- tým orgánom a ostatným účast- níkom stručné zhrnutie žiadosti,

- SIŽP požiadala obec o zverejnenie údajov a výzvy na jej úradnej tabuli.

Ďalej sa konalo ústne prerokovanie, 30. januára 2004 bola žiadosť prerokovaná na Miestnom úrade v Devinskej Novej Vsi. Pripomienky a námety prizvaných osôb a pracovníkov miestneho úradu boli zapracované v zápisnici. Zástupcovia prítom- ných dotknutých orgánov nemali žiadne pripomienky, diskusia v rámci prerokovania mala veľ- mi konštruktívny charakter.

Boli sme si vedomí toho, že povolujúci orgán prevádzku ne- povolí, ak znečistenie prekročí normy kvality životného prostre- dia. Naše prevádzky povolila SIŽP v apríli 2004, pretože zne- čistenie neprekročilo už predtým predpísané normy kvality živo- tného prostredia a boli splnené aj ostatné podmienky podľa zá- kona o IPKZ.

Positívom, ktoré podstatne uľahčilo proces schvaľovania, bolo, že povolované prevádzky

prešli posudzovaním v zmysle zákona č. 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (EIA), s odporúčaním podmienok realizácie zámeru rozšírenia výrobnéj kapacity prevádzkovateľa.

Výhodou pri schvaľovaní bolo, že posudzované pre- vádzky sú nové stavby spĺňajúce podmienky podľa sta- vebného práva (kolaudácie v rokoch 2002 a 2003) a súčasnej platnej legislatívy podľa zložiek životného prostredia, ku ktorým sa súhlasne vyjadrili účastníci konania a dotknuté orgány štátnej správy, teda tí, ktorí boli zahrnutí do konania aj pri tomto povoľovaní. Prevádz- ky, ktoré boli schvaľované, spĺňajú kritériá BAT - najlep- ších dostupných techník.

Ako problematický z hľadiska spracovania žiadosti možno hodnotiť veľmi krátky časový interval medzi prijatím zákona a termínom podania žiadosti prevádzkova- teľa zariadenia, pričom metodický pokyn na vyplňanie žia- dosti bol v čase prijatia zákona v štádiu tvorby. Tiež návrh na vyplňanie žiadosti podľa zákona o IPKZ bol počas jej vypracovania zmenený.

Positívne hodnotíme aktívnu spoluprácu s Inšpektorátom životného prostredia, odborom integrovaného povoľova- nia a kontroly v Bratislave, ktorá bola sprevádzaná veľ- kým množstvom pracovných stretnutí a školení.

RNDr. Katarína Miklešová

DKTL - linka na kataforézne lakovanie a voskovanie, časť neutralizačná stanica